

ПРИТЧА ПРО СМЕРТЬ

Асока, цар премудрий, милосердний —
 Були колись такі царі на світі —
 З цілим двором раз іхав через місто
 І вздрів аскетів двох — худих, блідих,
 В одежах із кори та бур'яну.
 Швиденько зсів з коня могучий цар,
 І підійшов до них, і поклонився
 Їм до землі, і цілував їх ноги,
 Благаючи благословенства в них.

Не любо се було його дворянам.
 «Занадто цар унижує себе
 Перед неробами та жебраками!»
 Та не посмів ніхто цареві в очі
 Сказати се. А був там царський брат,
 То сей почав цареві докоряти.
 Мовчав Асока, не сказав ні слова,
 І вечером у двір вони вернули.

А був у краю звичай старосвітський:
 Коли кого на смерть засудить цар,
 То перед дім його шле трубача;
 І перед чійм домом сей затрубить,
 Тому на завтра треба смерті ждати.

То цар Асока ще в той самий вечір
 Шле трубача з смертельною трубою
 Перед своєго брата дім. Заграла
 Труба зловіща. Похололо в серці
 У брата царського. Хоч він нечув
 Ніякої провини за собою,
 Та зпав, що царська є незмінна воля.

Всю ніч не спав нещасний, все тримтів,
 Ридав, зітхав, робив порядок дома.
 А рано у невольницькій одежі,
 Присипавши волосся пилом, шнур
 На шию засиливши, він пішов
 У царський двір і став перед царем.

«Се що такого? — запитав Асока,
Ніби дивуючись.— Чого ти, брате,
Ідеш в такій невольничій подобі?»

«Ти, певно, ліпше знаєш се, мій царю!
Я знаю тільки те, що вчора з ночі
Труба смертельна перед моїм домом
Заголосила. Я готов на смерть».

Та радісно обняв його Асока.
«Ну, бачиш, брате, як ти налякався,
Хоч знаєш, що твій цар є враз твій брат
І що ні в чому ти не винуватий.
А вчора сам ти докоряв мені,
Коли корився я перед старцями!
Адже ж вони такі ж післанці смерті,
Післанці всемогучого царя,
Що нам не брат, не сват і не рідня
І в кождій хвилі може нас покликати
На суд свій строгий. Сі його післанці
Грізніші, ніж моя труба смертельна.
Оттим-то я корився перед ними
На знак, що розумію їх призив,
Прости мені тривогу сеї ночі,
Та уважай на ті смертельні труби,
Які господь раз в раз нам посилає,
Щоб не застав нас сонних, неготових
Його призив могучий. Будь здоров!»